

אך הענין הוא, דהנה הופרש בין חודש ניסן לחודש תשרי הוא, מה שאין כן בחודש תשרי, הי' ענין בריאת העולם, ובחודש ניסן הי' הנס דיצי"מ, כי בריאת העולם היא יש מאין, משא"כ הנס דיצי"מ הוא יש מיש כלבד, וכמו באמרים הנ"ל, משער היחוד האמונה¹², דהתחלת יש מאין היא פלא גדול יותר מקרי"ס שנבקע המים ונצטב בשם החוספתא¹¹, לכשם שמצוה להזכיר יצי"מ בכל יום, כך מצוה להזכיר קרי"ס בכל יום, והוא משום שקרי"ס היא השלימות דיצי"מ¹³, ואעפ"כ הנה הענין דבריה יש מאין גדול יותר. וטעם הדבר הוא, כי קרי"ס היא יש מיש כלבד, כי הענין דחומה הנצבת במקומו דיצי"מ הוא, דבר הוא ישר, והנס הוא יש מיש כלבד, שהמים יעמדו כמו נד בו המים הם יש, והנס הוא יש מיש כלבד, או במציאות אחרת) וכיצד משי"כ בריאת שמים וארץ היא יש מאין, שהוא דבר חדש לגמרי.

והנה מלבד זאת שבריאה יש מאין היא פלא גדול יותר מקרי"ס, הננס עוד זאת, שגם פנתגת הסבב (שנברא ג"כ בעת בריאת העולמות) דבריהם (אמרו) בשם העקידה¹⁷, שבשני אופנים אנו יוכלים לדמותה ולחבין גדלותו ית' א) מהנהגת הסבב ב) מהנהגת נסיה. דמזה מובן דלמחרת שיש מעלה בהנהגת טבעית על הנהגת נסיה, כי ישנו אופן דגליתיות אלקות המהגלה בהנהגת טבעית דוקא. והענין הוא, כמבואר בהדרושים¹⁸, משום שהנהגת הסבב באופן דלא ישבח¹⁹, העדר השני, מורה על בחי' אני ה' לא שניתי²⁰, שהוא ענין נצלה ביותר דהנה, מ"ש אני ה' לא שניתי, אין פירושו רק, שאין בו ענין השינוי בפועל, אלא שהוא למעלה גם מיכולת לשינוי ולמעלה מגדר שינוי. ב) הא"ס הוא למעלה מכל גדר של שינוי²¹, גם למעלה מענין הספידות²² שאינן שוין במציאות אלא כל אחד מהן למטה ממעלתו ש

א"כ פני מ"ת, הי' נק' השרי החודש הראשון, ונקרא כן ע"י גדולי עולם, א"כ למה נשתנה אח"כ להיות ניסן דוקא נקרא החודש הראשון לחודש השנה. וכיחור אינו מובן ע"פ מה דאיתא במדרש משבחך ושב"ה בעצמו, והיינו משבחך את העולם, ואח"כ בחור בן, לבע בו ראשי חרשים ושנים, ומשבחך בעיקב ובנינו, והיינו בשעת מ"ת ויצ"מ, דאו הי' אתה בחרתו מכל העמים כו', וכמו באש"ע אדה"ש¹⁰ בכוננת ובנו בחרת שבברכות ק"ש, שצריך לכוין למתן תורה) קבע להם חודש של גאולה, שהוא חודש ניסן, ובעבורה מכיון שכבר הי' הענין דקבע בו ראשי חרשים ושנים (משבחך את עולמו ומשבחך בעולמו) דהיינו חודש תשרי, א"כ טעמא בעי, למה קבע להם את חודש הגאולה בניסן ולא בתשרי.

11) סה"מ עטר"ת שם ע' שכד. 12) פ"ב. 13) בשלח סב, ב. 14) רפ"ב דברכות. 15) ראה סה"מ עטר"ת שם. וראה גם פלוגת הרמון (ל"ה מפאריש וירא נב, ג. לקו"ש ח"ו ע' 189 הורה 10. ובכ"מ. 16) סה"מ תרע"ה שם רד"ה חודש תרס"ו. תרנ"ד. ובכ"מ. 17) שער לז. וראה בכ"ז - לקו"ש ח"י ע' 150 ואילך. וש"ו. 18) שבעה ע"ה ע' 153. וש"ו. 19) נח ח, כב. 20) מלאכי ג, ו. 20א) ראה גם המשך תרס"ו ע' ק ואלך. ובכ"מ. 21) הלי יסוה"ת פ"ב ח"ה.

החודש הזה לכן ראש חרשים ראשון הוא לכן לחודש השנה, וידועים דיוקי רבותינו נשיאינו בזה, דור אחר דור, עד לדרושי כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, בעל ההילולא דב' ניסן (החל במצאי שבת קודש זו, וקשר במיוחד לזמן זה, זמן רעוא דרעיון) משנות תרע"ח² ותרע"ט, מהו הענין שחודש ניסן הוא הראשון לחודש השנה, והיינו שחודש תשרי הוא הראשון של כל השנה, חודש השנה ושבעות השנה וגימות השנה, וא"כ, מהו שאומרים כאן, שחודש ניסן הוא תחילתו לחודש השנה, ובפרט לפי הביאור הידוע בלקו"ת⁴ ובעט"ד⁵, שבראש השנה, נמשך מלמעלה החיות על כל השנה, וממנו נשפע אה"כ החיות בכל חרשי ימי השנה, בסדר מסודר דוקא, היינו החיות בחודש תשרי ואח"כ בחודש שלאחריו, שמהו מובן, שחודש תשרי הוא גם הראשון לחודש השנה, וא"כ מהו שאומרים כאן שניסן הוא הראשון לחודש השנה. גם ידוע הו"ק, ע"פ מ"ש ויקהל' אל המלך שלמה בירח האתונים ג', הוא החודש השביעי, והי' דעתיקי'א הו קריין ל' ירחא קדמאה, פירוש עתיקיא היינו לפני מ"ת, שזה כולל לפני יצי"מ, (שהיינו יצי"מ היא ההתחלה דמ"ת, כמ"ש, בהוציא את העם ממצרים, חעברון את האלקים על ההר הזה, שמהו מובן, שההתחלה דמ"ת, היא בעת יצי"מ, ולפני אמירת פ' החודש, אז הי' קורין עתיקיא לחודש תשרי חודש הראשון, וכען הוא ירחא שביעאה, ולאחר מ"ת חודש תשרי הוא החודש השביעי, ולפי זה דורש ביאור ביותר, דמכיון שבמשך אלפיי שנים לפני מ"ת, הי' נק' השרי החודש הראשון, ונקרא כן ע"י גדולי עולם, א"כ למה נשתנה אח"כ להיות ניסן דוקא נקרא החודש הראשון לחודש השנה. וכיחור אינו מובן ע"פ מה דאיתא במדרש משבחך ושב"ה בעצמו, והיינו משבחך את העולם, ואח"כ בחור בן, לבע בו ראשי חרשים ושנים, ומשבחך בעיקב ובנינו, והיינו בשעת מ"ת ויצ"מ, דאו הי' אתה בחרתו מכל העמים כו', וכמו באש"ע אדה"ש¹⁰ בכוננת ובנו בחרת שבברכות ק"ש, שצריך לכוין למתן תורה) קבע להם חודש של גאולה, שהוא חודש ניסן, ובעבורה מכיון שכבר הי' הענין דקבע בו ראשי חרשים ושנים (משבחך את עולמו ומשבחך בעולמו) דהיינו חודש תשרי, א"כ טעמא בעי, למה קבע להם את חודש הגאולה בניסן ולא בתשרי.

החודש הזה לכן ראש חרשים ראשון הוא לכן לחודש השנה, וידועים דיוקי רבותינו נשיאינו בזה, דור אחר דור, עד לדרושי כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, בעל ההילולא דב' ניסן (החל במצאי שבת קודש זו, וקשר במיוחד לזמן זה, זמן רעוא דרעיון) משנות תרע"ח² ותרע"ט, מהו הענין שחודש ניסן הוא הראשון לחודש השנה, והיינו שחודש תשרי הוא הראשון של כל השנה, חודש השנה ושבעות השנה וגימות השנה, וא"כ, מהו שאומרים כאן, שחודש ניסן הוא תחילתו לחודש השנה, ובפרט לפי הביאור הידוע בלקו"ת⁴ ובעט"ד⁵, שבראש השנה, נמשך מלמעלה החיות על כל השנה, וממנו נשפע אה"כ החיות בכל חרשי ימי השנה, בסדר מסודר דוקא, היינו החיות בחודש תשרי ואח"כ בחודש שלאחריו, שמהו מובן, שחודש תשרי הוא גם הראשון לחודש השנה, וא"כ מהו שאומרים כאן שניסן הוא הראשון לחודש השנה. גם ידוע הו"ק, ע"פ מ"ש ויקהל' אל המלך שלמה בירח האתונים ג', הוא החודש השביעי, והי' דעתיקי'א הו קריין ל' ירחא קדמאה, פירוש עתיקיא היינו לפני מ"ת, שזה כולל לפני יצי"מ, (שהיינו יצי"מ היא ההתחלה דמ"ת, כמ"ש, בהוציא את העם ממצרים, חעברון את האלקים על ההר הזה, שמהו מובן, שההתחלה דמ"ת, היא בעת יצי"מ, ולפני אמירת פ' החודש, אז הי' קורין עתיקיא לחודש תשרי חודש הראשון, וכען הוא ירחא שביעאה, ולאחר מ"ת חודש תשרי הוא החודש השביעי, ולפי זה דורש ביאור ביותר, דמכיון שבמשך אלפיי שנים לפני מ"ת, הי' נק' השרי החודש הראשון, ונקרא כן ע"י גדולי עולם, א"כ למה נשתנה אח"כ להיות ניסן דוקא נקרא החודש הראשון לחודש השנה. וכיחור אינו מובן ע"פ מה דאיתא במדרש משבחך ושב"ה בעצמו, והיינו משבחך את העולם, ואח"כ בחור בן, לבע בו ראשי חרשים ושנים, ומשבחך בעיקב ובנינו, והיינו בשעת מ"ת ויצ"מ, דאו הי' אתה בחרתו מכל העמים כו', וכמו באש"ע אדה"ש¹⁰ בכוננת ובנו בחרת שבברכות ק"ש, שצריך לכוין למתן תורה) קבע להם חודש של גאולה, שהוא חודש ניסן, ובעבורה מכיון שכבר הי' הענין דקבע בו ראשי חרשים ושנים (משבחך את עולמו ומשבחך בעולמו) דהיינו חודש תשרי, א"כ טעמא בעי, למה קבע להם את חודש הגאולה בניסן ולא בתשרי.

(2)

1) בא יב, ב. 2) סה"מ תרע"ח ע"כ רכז ואילך. ובכ"מ. 3) סה"מ עטר"ת ע' שכן ואילך. וראה גם סה"מ הש"ת ע' 19 ואילך. 4) תבוא מא, ג. 5) בתחלתו. 6) מקומות שבתעתיק 3. ועוד. 7) מלכים א, ח, ב. 8) שמות ג, יב. וראה פרש"י שם (משמ"ר פ"ג, ד. 9) שמ"ר פט"ו, יא. 10) אר"ח פ"ב ט"ד.

במשך הזמן מעת המצוא, ומה שאינו משתנה, הוא בכת הא"ס, דאני ה' לא שניתי, שאין בו יח' שינוי כלל. דמכ"ז מובן שמעלת הנהגה טבעית היא, העדר השינוי בטבע ועולם עצמו. משא"כ גם, הוא שינוי ושירוף מערכות הטבע. והמעלה שבה בפשטות היא, כי ענין זה דוקא מזה שיש בעל הבית לבריה זו, שהתק"ה הוא בודא העולם ומנהיגו, ומושל ושולט על העולם, ויכול לשנותו³⁰.

ויש לבאר זה גם ע"פ מ"ש הרמב"ם בספרו, דבחוליות הספרון כותב והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו, בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים ויראה מהן חכמתו כו' ומתאוה האוהו גדולה לידע השם הגדול כו'. דזהו ענין הלימוד בגדלות ה' מהטבע (מזה רבו מעשיך 32 ומה גדלו מעשיך 33, דזהו גם מ"ש לענ"כ 34, שהמצוה היא לידע שיש שם מצוי ראשון כו', שידעה זו היא ע"י ההתבוננות במציאות העולם ובטבע שבבעולם. דפעולת התבוננות זו באדם, היא מה שמביאה אותו לאהבה ויראה, הכוללים את הרמ"ח מ"ע ושם"ה מ"ת (כמבואר בתנאים 36), וגם לענין דעת השם הגדול, דדעת הוא מפתוח דכליך שיתך 36, הכולל את כל המדות, ובמילא מובן שזה משפיע גם על מעשה האדם. ובסוף ספרון 37 כותב, שלע"ל לא ליהי לא רעב ולא מלקחיה ולא לנאה וחזרות כו' ולא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד כו'. ידיעה זו היא מתוך הנס שלמעלה מהטבע. מצב שאין בו קנאה וחזרות כו'. ועד"ז מ"ש שם ושינוי דעת בוראם כו'. שהוא למעלה מבחי' מצוי ראשון כו' 37. ועד"ז גרמו זה במ"ש בסיום הענין שם כי מלאה הארץ דעה את ה' כמ"ם לים מכסים 38, דענין יבשה וים הם עלמא דאתנא עולמא דאתנא עולמא דאתנא עולמא. מובן שידעה ה' כמ"ם לים מכסים היא הידיעה שע"י הנהגה נגסית. שמוח מובן המעלה שבהנהגה נגסית על הנהגה טבעית, כי ידיעה ה' מהנהגה טבעית מונבלת לפי העולם וכו'. משא"כ הנהגה נגסית היא למעלה מעולם. וענין זה שידעה גדלות ה' כו' היא בב' אופנים, ה' ע"י הנהגה טבעית (ה') ע"י הנהגה נגסית. מובן גם ע"פ הטבע נק' הבעש"ט 40 בענין הנהגה טבעית טבעית, דכשנחזש הדבר בפעם הראשון על הטבע נק' נס ואח"כ לעשה זה טבע ג"כ, היינו שכאשר הנס נמשך יותר מפעם אחת נק' בשם טבע. דאין שיהי' הביאור בזה, הרי כל מפורש בחזרת הבעש"ט, ומה מובן, דטבע ונס שניהם נמשכים למעלה ומגלים את גדלות הבורא.

(30) ראה עקידה שם. (31) הרי יסודות פ"ב ה"ב. (32) חוליות קד. ג. (33) שם צב. ו. (34) שם רפ"א. (35) פ"ד. (36) ראה לקו"ת ואתחנן ו. ד. ובכ"מ. (37) סוף ה' מלכים. (37א) ראה לקו"ש יתרו תשמ"ה ס"ז. וש"י. (38) ישע"י יא. (39) ראה תו"א בשלח סב. ב. לקו"ת צו"ד, ב. ובכ"מ. (40) כש"ס (הוצאת קה"ת) סק"ט. מספר חוליות יעקב יוסף פ' צו.

חבירו כו', היינו שחלוקת המדרגות ברוחניות מורה על שינוי במדרגה. וא"כ ענין לא שניתי, הוא שהוא למעלה מהשינוי, ולמעלה מהמדרגות דע"ס כו'. ויחירה מוח, דהא"ס, הוא למעלה מעלה גם מענין ספירות אין לך. דהנה ידוע מאמר כ"ק אדמו"ר הוקן (כתב יד הר"פ ז' 225), שבבחי' האוא"ס לא יש מספר לספירות, היינו שיש שם ספירות אין לך 23. אמנם, אע"כ, הרי יש להם תואר ספירות, שענינם שינויים (כנ"ץ), ואודכה, ספירות אין לך פירוש שינויים אין לך. שהוא שינוי גדול יותר אפילו מעשר ספירות. אבל בחי' אני ה' לא שניתי, פירוש שהוא למעלה מכל גדר שינוי ומכל גדר התחלוקת. ולכן נק' בשם אחתות הפשוטה. ולמעלה מזה, שהוא בבחי' יחיד שלמעלה מבחי' אחתות הפשוטה). יותר על כן, דגם התואר יחיד מורה שיש אפשרות שיהי' באופן אחר, שלא יהי' יחיד, אבל למעלה לא שייך גם גדר זה. וענין זה מובן גם בפשטות בשלכו של אדם פשוט. במשל (מסבא שלכיה שאינה בגדר תהוא) יחיד. וכמו הסבא שחלק מחות מהכל והכל יותר מחלקה 25, סבבא זו אינה בגדר מספר כלל, שנבאר אותו בחו"א יחיד, אלא אינה בגדר זה כלל. ועד"ז יבן למעלה, שענין אני ה' לא שניתי הוא למעלה אפילו מחו"א יחיד. וזהו למעלה מהנהגה הטבעית ולא ישבתו, שממנה אפשר להבין גדלות הבורא, עד לענין הנעלה ביותר דאני ה' לא שניתי, בדרגה הכי נעלית שבו. משא"כ הנהגה הנסית היא היישר מזה לגמרי, כי ענין הנס מהוהו הוא השינוי דוקא, שידוד המערכות שבטבע.

אמנם, אע"כ, מובן מדברי העקידה ה"ז, דכשם שיש מעלה בהשגת האלקות שבהנהגה טבעית, כן יש מעלה גם בהנהגה נסית. ויש כוח מה שאין כוח. דהמעלה שבהנהגה טבעית היא בחו"א הטבע דעולם גופא, וכמוכא בחדושים 26, דענין העדר השינוי (הני"ץ) שבטבע, הוא למעלה מהטבע שבטבע, וכדאייתא בירושלמי 27 עה"פ 28 אלה חולדות השמים והארץ בהכרם, שהם חוקים כיום הכרם, היינו שלא היה בהם שינוי מעת הכרם עד מ"ת, (שאו ניתן הפסוק אלה חולדות גו'). ויחירה מוח עד לזמן אמירת דרשה זו בחלמוד ירושלמי, ועוד יותר. עד לזמן למידה לאח"ז. דענין זה הוא תיב הטבע, וכמבואר בארוכה בספר החקירה להצ"צ 29, דע"פ הטבע, כל מציאות יש צריך להיות נולד

(22) מאמר אדה"ז - הנחת הו"ע ע' קסס. תובא גם בדרמ"צ קנג. א. המשך חו"ס"ו ע' קסד. ובכ"מ. (23) ראה בכ"ז ספר הערכים-חב"ד כרך ג ע' קצג ואילך. וש"י. (24) ראה בכ"ז תו"א מה, ב. לקו"ת בלק ע. א. ובכ"מ. (25) ראה מלח חזקוני לחרומים שער שמיץ בחולתו. ובכ"מ. (26) סה"מ תרע"ה שם. חו"ס"ו וחו"ר"י שם. וראה מקומות שכתובה 18. (27) ריש ברכות. (28) בראשית ב. ד. (29) ד"ה שמו מרום - נרמס בחוספת לס' החקירה קא, א ואילך. וראה לקו"ש שבחזקוני 18. וש"י.

(7)

231

23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

כנ"ד) הוא, השינוי והנס שבועלים ולכן בשנת החודש הראשון בשנת יצי"מ, ונקבע החודש של גאולה בניסן דוקא (ולא בחשירי), כי אחר יצי"מ החזקה הנהגה חדשה בעולם.

והנה גם לע"ד יהיו ב' המעלות הנ"ל. המעלה דהנהגה באופן דלא ישבותו, דעל זה איתא 53 שלאחרי העבודה בשית אלפי שנין דהו עלמא בא האלף השביעי שהווא יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים, היינו ענין של מנוחה והערך השינוי בחבליה, מצד גילוי בחי' אני ה' לא שנית, וענין זה יומשך באלף השביעי (שבשמיטה ז'), והוא למעלה מהשמיטה שלפנ"ו, ומהשמיטה שלפנ"ו למעלה מכל ז' השמיטות 54 ולמעלה מכל הנ' אלפים יובלות 55, לפי שבו נמשך ענין אני ה' לא שניתו שלמעלה מכל גדר השינוי, ועד"ז יהי' ענין הנהגה למעלה מהטבע לע"ד, כמשארז"ל 56 עה"פ 57, ולכן מחיל אל חיל, שת"ח אין להם מנוחה בעוה"ב 58, היינו שהי' הערך המנוחה, ענין השינוי, ועוד זאת, דשינוי זה גופא יהי' באופן דגאולה נצחית שאין אחרי' גלות 58, היינו שינויים תמידיים באופן דהערך השינוי, לא ישבותו ולא שניתו.

וזהו החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה, דעתיקייא שלפני מ"ת היו קורין לחודש תשרי ירחא קדמאה, כי מצד העולם כפי שהווא מצד עצמו ההתחלה והראש הוא בענין הנהגה טבעית דלא שניתו, אמנם לאחרי יצי"מ ומ"ת נעשה חודש ניסן החודש הראשון, דזהו ענין החודש לעשות שינוי בעולם כו', ובהו גופא אומרים, שחודש ניסן הוא ראשון לחדשי השנה, כי תכלית הכוונה היא שהשינוי שע"י החודש יומשך אח"כ גם בעולם, בחדשי השנה (שראשה הוא חודש תשרי).

והנה ענין יצי"מ שבחודש ניסן הוא בחג המצות, זמן חירותנו, וע"ז אמרו 59 בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל, ויה"ר שיקויים זה בפועל ממש, בחג הפסח הבע"ל, ונאכל שם מן הוחבים ומן הפסחים 60, ובפסח, אחרי הכרחה והנתינת כח משבת מברכים ניסן ומשבת ר"ח ניסן, ומיום ב' ניסן, יום ההילולא דכ"ק אדמור' (מהורשב"ב) נ"ע, דארו"ל 61, מה פרוה מכפרת, אף מיתת צדיקים מכפרת, וכמבואר באגה"ק 62 שהכפרה דמיתת צדיקים היא גם על

53 ראה ר"ה לא, א. תמיד בסופה. 54 ראה תו"א גא, ד. וש"נ. 55 ראה אחרות שה"ש ע' ג. ובכ"מ. 56 סוף ברכות. וש"נ. 57 תולדים מד, ה. 58 ראה לקו"ש ח"י"ד ע' 173 ואילך. 58א מכליחא בשלח פ, א. 59 ר"ה יא, א. ובכ"מ. 60 משנה פסחים קטז, ב. 61 מ"ק כח, א. תרשי"ח חוקת כ. א. 62 סכ"ח.

2

וביאור הענין בעבודה ה', הנה ידוע, שיש ב' אופנים בעבודה ה', העבודה דתמידים כסדרם, באופן שעשה האלקים את האדם ישרי 41, והעבודה דמוספי כהלכתו, והיינו עבודת הצדיקים ועבודת החשובה. לעבודת הצדיקים ענינה הוא באופן דתמידים כסדרם, משא"כ עבודת החשובה היא לפעול ענין של שינוי ושידוד המערכות, והספה (מוספין). וענין החשובה שייך גם בצדיקים, כי עיקר החשובה אינו על חטא דלקא 42, כמארז"ל 43 משיח אחא לאתבא צדיקיא בחיובתא, שגם בצדיקים צ"ל ענין החשובה.

וזהו מה שנאמר במ"ת 44 אנכי ה' א אשר הוצאתיך מארץ מצרים ולא נאמר אשר בראתי שמים וארץ, דבריאית שמים וארץ, ענינה הוא הנהגה הטבעית, והחידוש ביצי"מ הוא ענין הנהגה נסית, שיש בה מצלה על הנהגה טבעית כנ"ל, ועד שהווא נס ושינוי גדול ביותר, דאפילו כשמוציאים עבד מבית עבדים גם זה הוא נס גדול ביותר, וכ"ש ול"ו כשהיו בני ישראל בארץ מצרים בבית עבדים, שזו ירידה גדולה מאד עבורם, הרי היציאה משם היא נס גדול ביותר.

ובזה יובן הפרש בין חודש תשרי לחודש ניסן, דחודש תשרי ענינו הוא הנהגה טבעית, שבו נבראו שמים וארץ כו', משא"כ ניסן ענינו הנהגה נסית, ושני ענינים אלו מרומזים ג"כ בשמם של חודשים אלו, דחשירי הוא אחריות ישרי 45 (ונוספה אות ה' לבסוף, כמבואר הענין במ"א), היינו הנהגה באופן דעשה האלקים את האדם ישר, ואת העולם נתן בלכ"מ 46, שמהאדם נמשך זה בכל עולם להיות הנהגה באופן של טבע והערך השינוי, משא"כ ניסן הוא מלשון ניסים 47, וב' נוני"ן שבו רומזים לניסי ניסים, כדאי' במס' ברכות 48, ובפרט ע"פ המבואר בקבלה 49 שצירוף שם הוי' המאיר בחודש ניסן הוא שם הוי' כסדרו 50 היוצא מר"ת של הפסוק ישמחו השמים ותגל הארץ 52, דענין שם הוי' כסדרו מורה על הארה בתוקף ובהתגלות ביותר.

53.

41 קהלת ג, כפ. 42 ראה לקו"ת ר"ה פ, ד. 43 רעה חז"ל קנז, א. לקו"ת שמע"צ זב, ב. ובכ"מ. 44 יחזד כ, ב. 45 ראה לקו"ת ר"ה ז, ד. ובכ"מ. 46 קהלת ג, יא. 47 ראה פס"ו בא יב, ב. 48 מ, רע"א ובמשר"י. 49 ראה בכ"ז גם לקו"ש חכ"ב ע' 243 בחזרה. וש"נ. 50 ראה משנת חסידים מס' ניסן בחולחה. ועוד. פרט שער כא פי"ד ואלך. 51 ראה גם חק"י בחוקמה (פ, ב). 52 תולדים צו, יא.

בס"ד. ש"פ צו, שבת הגדל, ה'תשמ"ה. הנחת התי' בלתי מוגה

כגונא דאינון מתייחזין לעילא באחד אוף הכי אייה אחייהת
 לתתא כו'י. וידוע מאמר כ"ק אדמו"ר הזקן בזה משבת הגדל
 דשנת תקס"ח הנדפס בסה"מ תקס"ח, דשם רשום לפני המאמר
 שנאמר בשבת שלפני חג הפסח, אבל באוה"ת פ' באב כותב כ"ק
 אדמו"ר הצ"צ על מאמר זה שהוא בכתבי מו"ח פ' מאדמו"ר נ"ע
 בתקס"ח שבת הגדול (וכונתו ד"ה זה הנדפס בסידור עם דא"ח⁴,
 שהוא הנחת ורשימת כ"ק אדמו"ר האמצעי). ונמצא שענין זה נבאר
 במאמרי אדמו"ר הזקן ואדמו"ר האמצעי ואדמו"ר הצ"צ הנקראים
 שלשת האבות (בלשון החסידים⁵). ומבאר שם, דאינון קאי על
 המדות. ומתייחזין לעילא באחד קאי על המדות שבשכל, ששם הם
 מתייחזין. ויוכן זה באדם. התחזקו, דאתם קרויים אדם ע"ש אדם
 לעילוי⁶, דהמדות שלמטה הם בדוגמת המדות שלמעלה. דהנה האדם
 עיקרו הם המדות⁸, וכמבואר בתניא⁹ דעיקר העבודה היא בבירור השכל
 המדות¹⁰ (ומה שישנה גם עבודת המוחין ה"ז בשביל המדות בלבד),
 אשר המדות בספן כפי שהם במקומן הם בבחי' פירוד והתלקות זו
 מזו. אמנם בהיות המדות כלולות בשכל ובמוח שבראש שם המדות הן
 באופן של אחדות. והדוגמא מזה חובן למעלה, שבהיות המדות כלולות
 לעילא במוחין שהם מקור המדות, שם הם באחדות גמורה. ויתירה
 מזו, שגם המדות כפי שהם בלב סרם התפשטותן יש בהם ענין
 האחדות.

אוף הכי אייה אחייהת לתתא, הנה אייה קאי על ספירת המלכות
 הנמשכת למטה בבי"ע. ומ"ש כגונא דאינון מתייחזין כו'
 פירשו, דאף שלכאורה המדות שבבי"ע הם בבחי' פירוד והתלקות,
 מ"מ, הזירוש דשבת הוא, דכגונא דאינון מתייחזין לעילא באחד,
 דכשם שבאצילות שהוא עולם האחדות שם כל המדות הם בתכלית
 ההתאחדות, אוף הכי אייה אחייהת לתתא כו', דענין זה נמשך גם
 בבי"ע כו'.

למהוי עמהו לעילא חד לעבל חד. פירוש, דבתחלה היחוד לתתא
 הוא רק מעין (כגונא) היחוד דלעילא, אמנם אח"כ עולה
 המלכות מבריאה לאצילות ומתייחזת כו"א, יחוד זי"ג, דייחוד זה נעשה
 בשבת, ואז יש בה ענין האחדות בתכלית כבעולם האצילות.

(1) חז"ב קלח, א. 2. ע' קמט ואילך. 3. ע' שטו. ע' שנג. 4. קסח, א
 ואילך. 5. ראה לקוטי לוי"צ אגרות ע' שכט ואילך. 6. יבמות סא, א. 7
 עש"מ מאמר אם כל חי סל"ג. של"ה ג, א. ובכ"ט. 8. ראה גם ספר
 הערכים-חכ"ד ערך אדם ע' קלב. וש"נ. 9. ראה ספ"ג ואילך. 10. ראה לקו"ש
 חכ"ד ע' 118. וש"נ.

ודיוות, שיהפכו לשגונות⁶³, ויתירה מזו שיעשו כזכיות⁶⁴, עד לזכיות
 ממש⁶⁴, דזהו ענין עבודת התשובה המבואר לעיל. ובפרט שעומדים
 עתה במצב שכל העבודה שבמוחין ובמדות היא כבר בשלימות, וצ"ל
 רק השלמת בידוך הלבושים, ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר הידוע⁶⁵,
 צופנין די קנעפלעך כו'. הנה ית"ב שיהי' הסיים בקרוב ממש, בגאולה
חאמייתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו וילייכנו קוממיות
לארצנו, ונלך בכנינו ובכוחינו וכנערינו וכזקננו לארצנו הקדושה,
כביאת משיח צדקנו במהרה בימינו ממש.

(63) ראה יומא פו, ב. 64. ראה לקו"ש ח"ז ע' 184 ואילך. לקו"ש מצודת
 חש"מ ט"ו ואילך. 65. ראה שיחת שמת"ח תרע"ט. ראה לקו"ש חכ"ב ע' 78.